

INNOVATIEF, GROEN, ENERGIENEUTRAAL EN GEZOND

Eerste school met Platinum WELL

Bjorn Brink:
‘Tijdens de bouw gaat wel eens wat mis, dus ook tijdens de uitvoering moet je alert zijn’

Nog even en Aeres Hogeschool Almere is de eerste Nederlandse school met een Platinum WELL-certificaat. Het is een standaard methodiek, net als BREEAM. Maar de WELL Building Standard gaat een stap verder: gezondheid en welzijn van gebruikers staan centraal.

De komst van de Floriade naar Almere is een buitenkans gebleken voor de Aeres Hogeschool Almere. Inhoudelijk sluit het werkgebied van de onderwijsinstelling perfect aan bij het thema van de Floriade: *Growing Green Cities*. Studenten worden hier naar eigen zeggen opgeleid tot toekomstgerichte, groene veranderaars binnen de thema's Food, Nature & Urban Green. Dat de groene kennisinstelling een plek zou krijgen op het Floriadeterrein, waar het dient als ontvangstlocatie voor binnenlandse en buitenlandse delegaties, lag enigszins voor de hand. Dat het nieuwe gebouw grensverleggend moest zijn ook.

Dat was dankzij extra subsidies van de provincie Flevoland en de gemeente Almere ook haalbaar.

Het resultaat mag er zijn. Het gebouw is groen, energieneutraal, circulair en klimaatbestendig. Er is bijvoorbeeld circulair beton gebruikt en het tropisch hardhout op het dak bestaat uit korte planken afkomstig van een voormalig scheepsdek – hout wat anders zou worden verbrand. De school won afgelopen februari tijdens de Week van de Circulaire Economie de Circular Award Public 2022. Eerder werden de zonnepanelen bekroond met de BIPV-Award 2021 (BIPV staat voor Building Integrated

Photo Voltaics). Die panelen zijn tegen de gevel geplaatst en niet op maar boven het dak als 'tropendak'. Door de overkapping met transparante zonnepanelen is er ruimte voor een groen dakterras. Het regenwater wordt opgevangen op het dak en gebruikt om de groene gevels van het gebouw van water te voorzien. Als straks de laatste puntjes op de i zijn gezet, krijgt de 'groene long' als eerste school in Nederland het Platinum WELL-certificaat.

Intrinsieke motivatie

WELL is nog geen gesneden koek voor de bouwwereld, merkte Bjorn Brink, projectmanager Huisvesting & Beheer van Aeres Hogeschool. 'Bij BREAAAM hebben bouwers gewoon een lijstje: dit zijn de aanvullende gebouwtechnische eisen en dat kunnen we meteen aanbieden en uitvoeren. Voor WELL is dat nog niet het geval. Omdat het voor de adviseurs ook moeilijk is, moesten we vooral in het ontwerptraject veel tijd steken in het schrijven van een bestek waarin met alle eisen rekening is gehouden.' Om aan de WELL-standaard te voldoen moet er bijvoorbeeld een hogere klasse filters in de luchtbehandeling dan bij Frisse Scholen is vereist. 'Als dat goed in het bestek staat, is dat geen probleem en wordt het gewoon besteld.'

Sinds de introductie van de WELL Building Standard in 2016 is ingenieurs- en adviesbureau DGMR betrokken bij de toepassing van WELL in Nederland. DMGR werd dan ook ingezet bij het vertalen van de eisen ervan naar de Nederlandse situatie. 'Een deel doen we hier al standaard, op andere vlakken gaat het echt verder', vertelt Laura van de Pol, ontwerper Bouwfysica & Gezondheid, WELL AP. 'Ik ben er totaal geen voorstander van om het alleen voor de punten te doen. Ik ga liever samen met de gebruiker op zoek naar het creëren van meerwaarde vanuit een intrinsieke motivatie. Dat hebben Aeres en ik ook steeds gedaan.'

Bewustere keuzes

De bouwfysische eisen komen volgens haar redelijk overeen met BREEAM. WELL is meer op de mens gericht, daarin moeten gebouweigenaren echt een stap verder gaan en investeren in de mensen. Dat verdient zich vanzelf

terug. 'Er is voldoende wetenschappelijk bewijs dat we er allemaal beter van worden qua productiviteit, beter slapen, beter presteren, minder ziek zijn.' WELL wil dat gebruikers geïnspireerd worden om bewustere keuzes te maken en op een gezonde manier in het gebouw kunnen verblijven. Bijvoorbeeld met voldoende daglicht, zonder giftige stoffen en door voldoende te bewegen. Verrassend genoeg is ook voeding een van de tien thema's waaraan WELL eisen stelt, zoals ook beweging en geestelijke en sociale gezondheid. Cola mag bijvoorbeeld alleen in kleinere hoeveelheden, zodat de grens van 25 gram suiker per dag niet wordt overschreden. Brink: 'We hebben natuurlijk een bepaalde doelgroep met een groene achtergrond die het belang van deze wereld meeneemt. In dat opzicht speelden alle onderwerpen die daaraan bijdragen al: drink voldoende water, zorg dat je geen afval produceert, eet gezond, leef met wat deze wereld aankan. Er werd al vegetarisch en veganistisch gegeten. We hoefden weinig aan te passen, we moesten alleen de communicatie iets verbeteren. Dat was vrij makkelijk te organiseren.' Sommige aanpassingen heeft Aeres als nieuwe standaard doorgevoerd in andere gebouwen, zoals het toepassen van parfumvrije handzeep bij de toiletten. Van de Pol: 'De chemische stoffen uit zeep worden opgenomen in je huid en komen zo in je bloed terecht.'

Healthy Building Index

Er is veel aandacht besteed aan de verbinding van het gebouw met de omgeving. Dat gaat verder dan WELL, aldus Van de Pol. 'Er is bijvoorbeeld samen met studenten en een eco-loog gekeken hoe het gebouw een positieve bijdrage kan leveren aan de omgeving door te onderzoeken welke flora en fauna in dat gebied leven en hoe zij daarop kunnen aansluiten met de gevel- en daktuin. Het is echt een kloppend plaatje en dat krijg je mee als je door het gebouw loopt. Het is alsof je een boek openslaat. Elke verdieping heeft een thema dat aansluit bij de natuur. Dat zie je terug in de texturen, kleuren en natuurlijke materialen die zijn toegepast en natuurlijk in het fysieke groen.' Alleen op het dak zijn al 6 bomen en 2.000 planten van 30 inheemse soorten te vinden. De gevels zijn goed voor een dikke 11.000 planten, binnen zijn het er zo'n 2.400.

Laura van de Pol:
'Er is voldoende wetenschappelijk bewijs dat een gezond gebouw beter voor ons is'

Een ander punt waarop de hogeschool verder is gegaan is het gebruik van de Healthy Building Index (HBI), een soort tevredenheids-enquête. Van de Pol: 'WELL eist dat er een jaar na oplevering, als iedereen alle seizoenen heeft meegemaakt, een enquête wordt uitgezet om na te gaan hoe gebruikers het gebouw en de faciliteiten ervaren. Zijn ze tevreden over de temperatuur, het daglicht en het kunstlicht, hoe schoon vinden ze het gebouw?'

Aeres heeft dit niet alleen achteraf gedaan, maar ook van tevoren. 'We hebben op de oude locatie een HBI-onderzoek gedaan onder medewerkers en studenten: wat is er goed en wat kan er verbeterd worden?', vertelt Bjorn Brink. 'De resultaten hebben we meegenomen in het nieuwe gebouw, maar ook in zaken die gerelateerd zijn aan WELL.'

Meting na oplevering

Veel tijd en denkwerk ging zitten in de bewijslast. 'Je moet op tientallen onderwerpen omschrijven wat je doet, hoe het in Nederland geregeld is en hoe zich dat verhoudt tot WELL. Daar hebben we ons aan de voorkant wel in vergist.' Een andere grote uitdaging was zorgen dat iedereen voortdurend gefocust

bleef. 'In de bouw wordt vaak gezegd: we doen één filtertje hoger en dan is het klaar. Maar er gaat ook wel eens wat mis, dus ook tijdens de uitvoering moet je alert zijn.'

Voor het certificaat wordt toegewezen, wordt er een Performancetest gedaan om te kijken of de papieren werkelijkheid strookt met de realiteit. Daarbij wordt van alles geïnspecteerd en nagemeten. Van de Pol: 'Na die metingen weet je dat het gebouw voor honderd procent functioneert zoals bedoeld.'

Het certificaat gaat overigens verder dan het casco gebouw. Volgens Van de Pol begint het pas echt op het moment dat het gebouw in gebruik wordt genomen. 'Er zijn binnen Aeres ook gezondheidsambassadeurs die de ingezette lijn doortrekken. Het aanbieden van trainingen voor mentale gezondheid en sportlessen horen erbij. Het uiteindelijke doel is dat medewerkers, studenten, leerkrachten en bezoekers het gebouw gezonder en gelukkiger verlaten dan ze het binnenkwamen.' WELL eist dat er minimaal vier keer per jaar rondleidingen door het gebouw worden gegeven, waarbij waar mogelijk de tien concepten worden toegelicht. 'Daar was de Floriade natuurlijk perfect voor.' ◀

Het gebouw is groen, energieneutraal, circulair en klimaatbestendig